



# Web texnologiyalar haqida tushuncha

# REJA:



1. Web texnologiyalar haqida tushuncha.
2. Web 1.0 texnologiyasi haqida;
3. Web 2.0 texnologiyasining vujudga kelish;
4. Web 3.0 texnologiyasining rivojlanishi;
5. Web 4.0 texnologiyasi va uning imkoniyatlari.

Web 1,0, 2,0, 3,0 –  
Butun dunyo to'ri  
(Internet)ning  
rivojlanishidagi  
ajratiladigan  
shartli tarixiy  
bosqichlar deb  
hisoblash  
mumkin.



1990– 2000 yillar  
boshlanishiga xos  
saytlarni yaratish  
texnologiyalari va  
xususiyatlari hamda  
Butun dunyo to'ri  
(www)  
foydalanuvchilarining  
hatti-harakatlarini Veb  
1,0 (Web1,0) deb atash  
qabulqilingan.







Bu davrda WWW da statik saytlar ko‘p edi. Bunday saytlar asosan o‘qish, axborot olish uchun mo‘ljallangan edi; ularda giperssilkalarni hisobga olmaganida, interfaol elementlar, multimedia deyarli yo‘q edi, foydalanuvchilarga dialog olib borish, fayllar almashish va h. k. imkoniyatlar berilmagan edi.





Web 1,0 davrlarida Internet tarmog'iga ulanishning sekin turlari ko'p edi, shuning uchun bu faktdan ko'plab cheklovlar kelib chiqar edi.





**Internet tarmog'iga  
kirishning katta tezligi  
paydo bo'lishi bilan  
Butun dunyo to'rida  
multimedia axboroti  
(video, musiqa, grafika)  
ommalashdi.**



**Web 2,0 yangi web-xizmatlar paydo bo‘lishi, web-dasturlashtirishning rivojlanishi, saytlarning dizayni va qulayligi yaxshilanishi, foydalanuvchining anonim bo‘lib qolishi imkoniyati kamayishi bilan belgilanadi.**



Presentations are tools that can be used as reports.

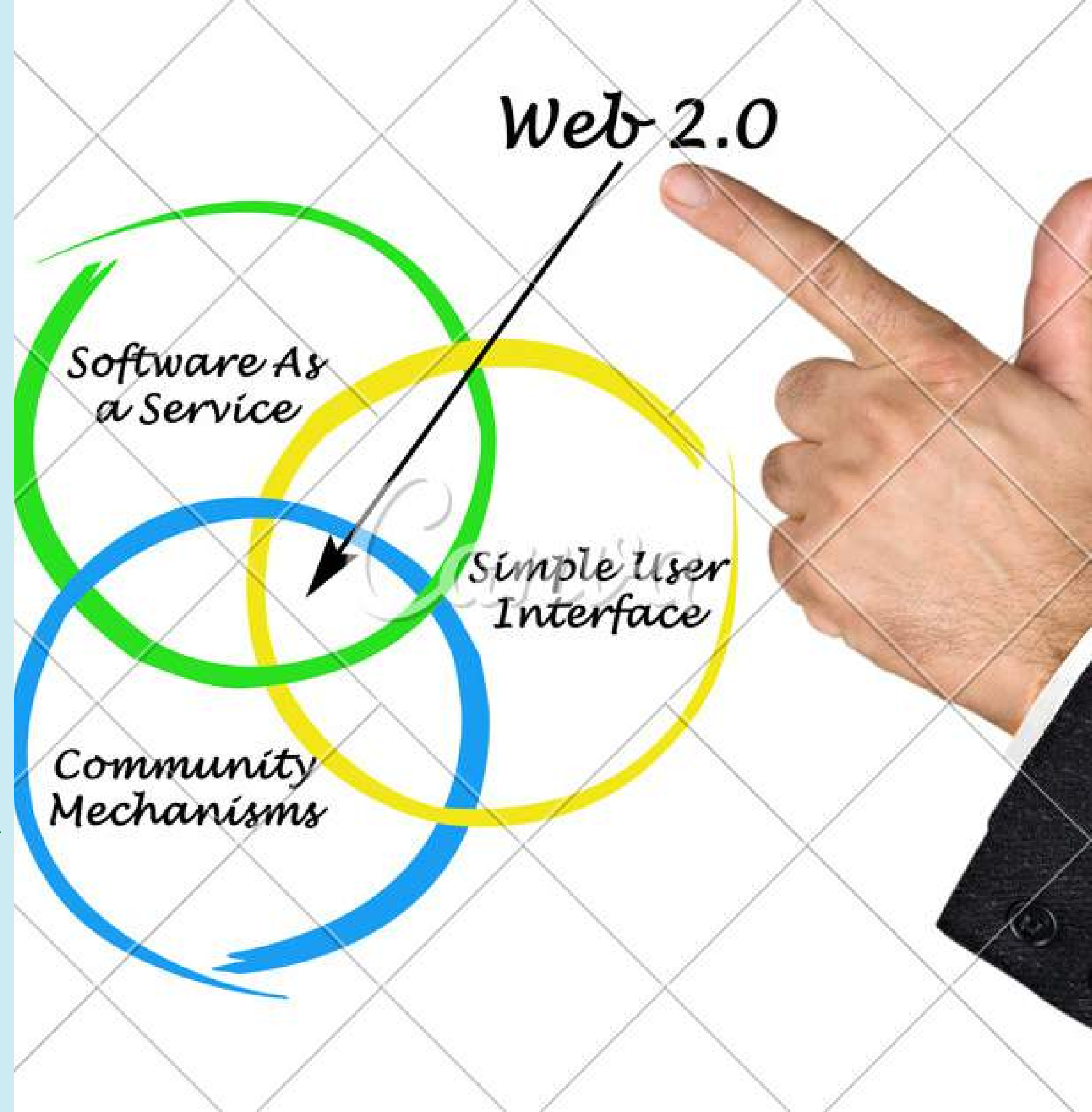
**COMPLETE  
AMMENITIES**

Presentations are tools that can be used as reports.





Web 2,0 atamasi foydalanuvchilarning ijodiy imkoniyatlarini kengaytirishga, ular orasida axborot almashishva o‘zaro munosabatlar xavfsizroq bo‘lishiga yo‘naltirilgan WWW texnologiyalaridan foydalanishdagi yangi tendensiyalarni belgilash uchun qo‘llaniladi.





Bunda ko'proq web-uyushmalar va ijtimoiy-yo'naltirilgan saytlar, masalan, bloglar va videobloglar, folksonomiyalar, vikipediya va boshqalarga ko'proq beriladi.



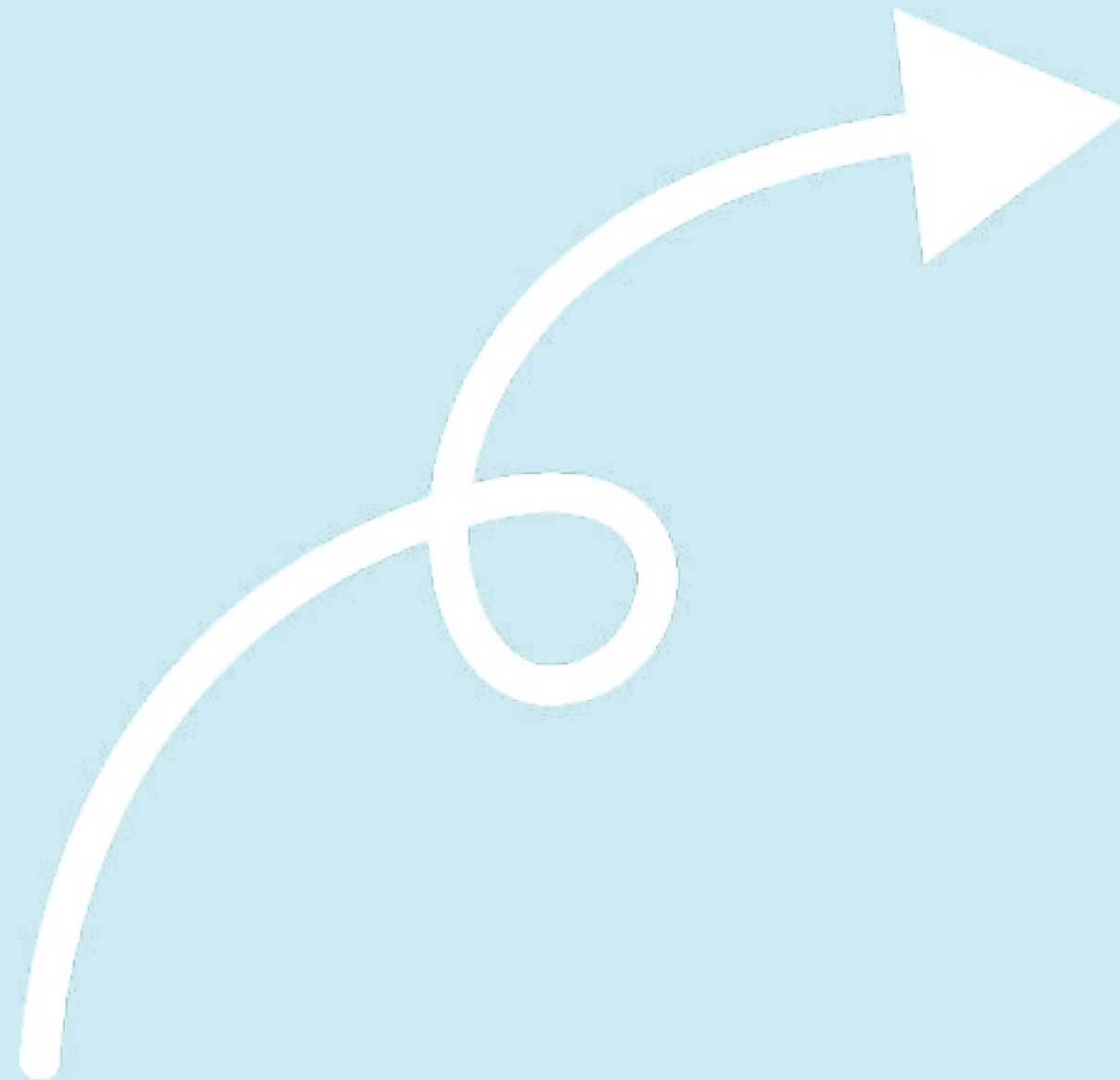
**WEB 2,0  
G'OYASINING  
ASOSIY TAMOIYILI  
"INTERNET –  
PLATFORMA  
SIFATIDA",  
DEB IFODALANGAN  
EDI.**



# Web 2,0 saytlari foydalanuvchilar uchun quyidagi imkoniyatlarni beradi:



faqat axborot  
olish emas,  
dasturlarni  
asosan brauzer  
yordamida  
bajarish;



o'z ma'lumotlarini  
joylashtirish va  
ularni boshqarish.



# Web 2,0 ning kamchiliklariga quyidagilarni kiritish mumkin:

- ulanishning doimiyligiga bog'liqlik;
- saytlarning ishga qodirligi boshqa kompaniyalarning qarorlariga bog'liqligi;
- xizmat ko'rsatishishining sifati boshqa ko'plab kompaniyalar ishining sifatiga bog'liqligi;
- mavjud veb-infrastrukturaning brauzerda murakkab hisoblash vazifalarini bajarish uchun imkoniyatlari yetarli emasligi;
- boshqa serverlarda saqlanayotgan ma'lumotlarga ruxsatsiz kirilganda maxfiylikni himoyalashning bo'shligi.

Web 3,0 g'oyasini Web 2,0 ning kamchiliklaridan xalos bo'lish sifatida ifodalash mumkin





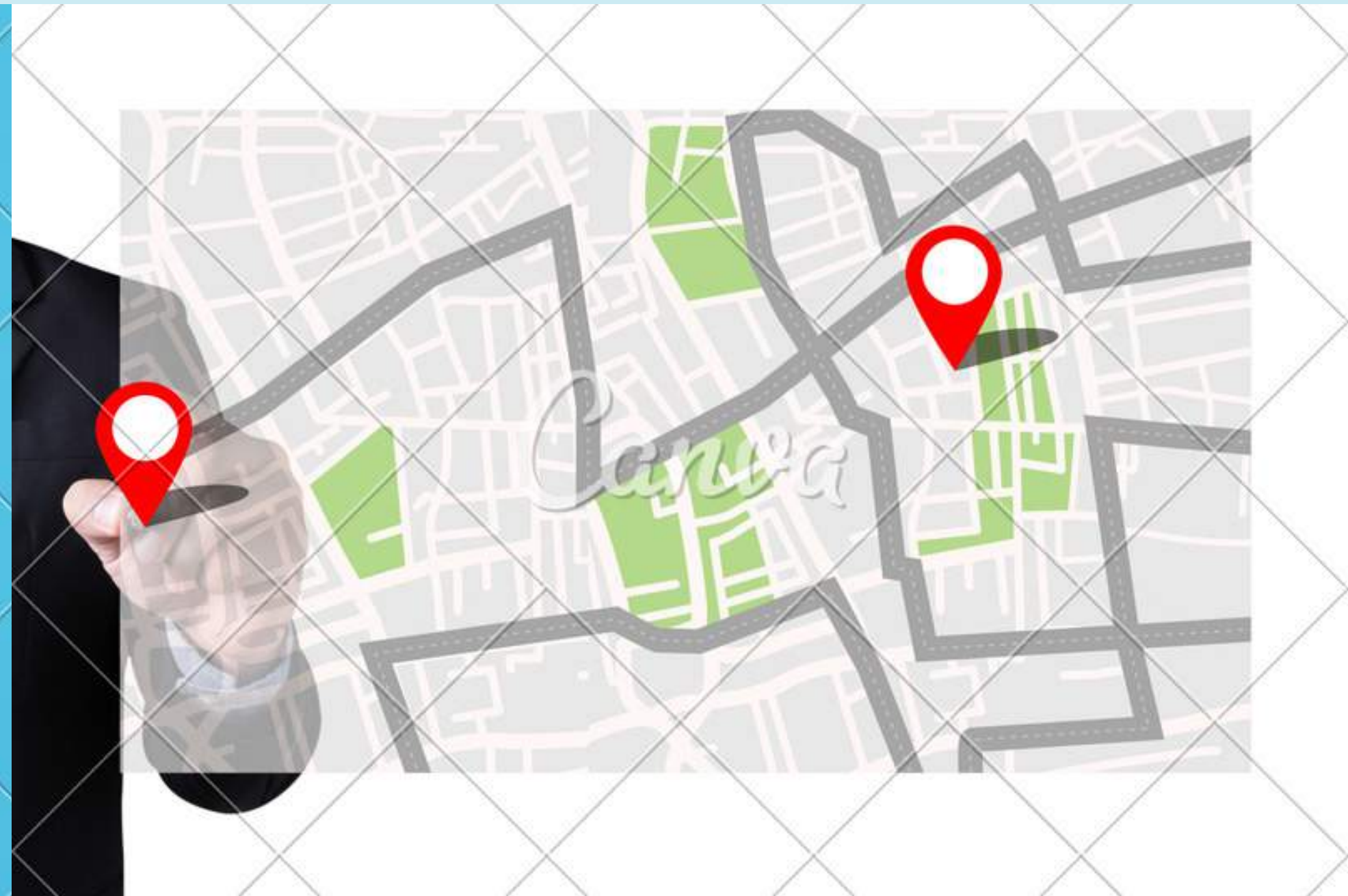
Unda xizmatlar va kontentlar sifatiga alohida e'tibor qaratiladi, boshqarish va axborot bilan to'ldirish **professionallar** qo'liga beriladi. Ammo bu konsepsiyaning endi boshqa kamchiliklari bor bo'lib, ular foydalanuvchining anonim bo'lib qolishi imkoniyati borgan sari kamayib borayotgani, u web-xizmatning muayyan qoidalariga bo'ysunishi va boshqalar bilan bog'liq.





Web 3.0 ga g'oyaviy jihatdan yaqin saytni tashkilot tomonidan taqdim qilinadigan internet-xizmat sifatida tasavvur qilish mumkin.

Bunday xizmatlarga bulutlar texnologiyalari, joyning xaritasi bo'ylab navigatsiya misol bo'lishi mumkin.





NeuroNet



(inglizcha NeuroNet, NeuroWeb, Brainet) yoki Web 4.0 World Wide Webni rivojlantirishning taklif etilayotgan bosqichlaridan biri bo'lib, unda ishtirokchilarning (odamlar, hayvonlar, aqlli agentlar) o'zaro ta'siri neyrokommunikatsiya tamoyillari asosida amalga oshiriladi. U 2030-2040 atrofida Web 3.0 o'rnini bosadi.

